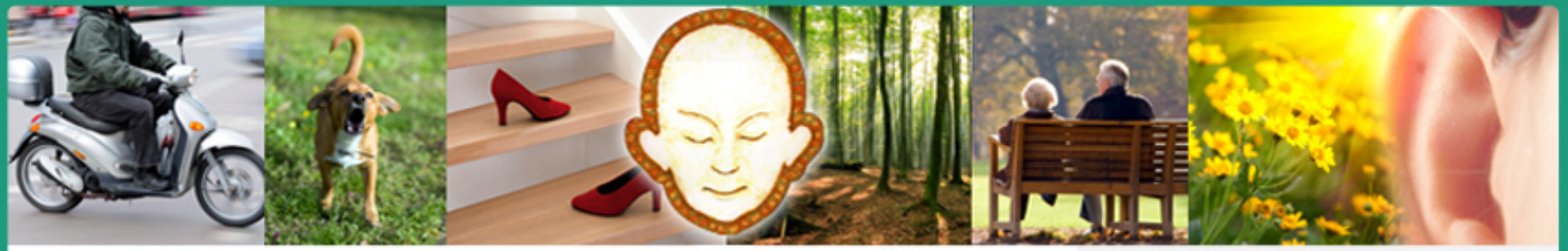

Evenementen met luide muziek

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Erik Roelofsen

Directeur / adviseur Nederlandse Stichting Geluidshinder

Inhoud

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Waar wil ik het met u over hebben?

- Waarom?
- Wat willen wij erin opnemen?
- Hoe gaan we dat doen?

GELUID HANDLEIDING FESTIVALS

Einde aan overlast dreunende bas

Beeld van een muziekfestival bij de Wijthmenerplas in Zwolle.

Eko Huisman uit Zwolle verlaat een aantal keer per jaar zijn huis, vlakbij de Wijthmenerplas. De reden? Festivals en evenementen, waarbij urenlang harde basdreunen klinken. „De kopjes trilden er van. Het is niet uit te houden."
Een handleiding van vrijwel alle betrokken partijen moet die overlast nu **definitief de kop indrukken**.

Arjen ten Cate

Elk jaar worden er in ons land tienduizenden evenementen gehouden. Een feest voor de bezoekers en sommige omwonenden. Maar andere buren' gruwelen van met name de harde bastonen, die tot diep in de woon- en slaapkamers binnendringen.

Eko Huisman is één van omwonenden die stress ervaart. „De muziek, het gedreun gaat urenlang door. Soms tot in de late uurtjes." Hij stapte samen met andere Zwollenaren naar de rechter. De gemeente paste de regels aan. „Daardoor trillen de kopjes nu niet meer uit de kast. Maar nog steeds kunnen wij er heel slecht tegen en pakken wij een hotel, als het allemaal teveel wordt."

Dat wordt ook elders in het land zo ervaren. Theo van Gelder is in Leeuwarden een zelfde strijd aan het voeren. „Je voelt je er simpa letterlijk ziek door. Allerlei aspecten spelen een rol: tot hoe laat gaat de muziek door? Hoe lang achter elkaar?"

Na hebben voor het eerst alle partijen de handen ineengeslagen: gemeenten, organisatoren van evenementen, omwonenden en de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG). Zij werken samen aan een handleiding die alle vragen rondom geluid moet beantwoorden. „Dan weet je precies hoe groot de overlast is op welke plek", zegt Erik Roelofsen van de stichting.

Er wordt specifiek rekening gehouden met de harde bastonen, want vooral die zorgen voor overlast. „Soms zelfs op kilometers afstand." Het verbaast Roelofsen dat de bas zo hard staat. „Eigenlijk is het raar dat we op evenementen oordoppen uitdelen. Dat geeft wel aan dat het te hard gaat."

De handleiding, die naar alle Nederlandse gemeenten wordt gestuurd, bevat geen keiharde normen. Desondanks denkt de NSG dat iedereen met die handleiding gaat werken. „De evenementenbranche werkt er zelf aan mee, net zoals gemeenten. Waarom zou je je eigen ideeën dan niet volgen?"

Voor het eerst hebben alle partijen de handen ineengeslagen

De handleiding gaat ook in op de vraag hoe er met omwonenden gecommuniceerd moet worden. „Als wat nu nog wel eens fout gaat, en blijkt uit de hausse aan klachten die NSG binnenkrijgt.

Hoopvol

Willem Westerman van de Vereniging van Evenementenmakers, waarbij zo'n beetje alle grote organisatoren aangesloten zijn, zit ook aan tafel en is hoopvol gestemd. „We willen hier met elkaar uitkomen. Natuurlijk staan wij er anders in dan bewoners. Wij zien bijvoorbeeld dat veel bezoekers houden van harde baspeloiden. Die willen de muziek voelen. Maar aan ruzies hebben we niets, daarom moet er één handleiding komen."

Waarom?

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

In Nederland steeds meer evenementen!

Diversiteit aan (gemeentelijke) normen!

Lage tonen!

Rechtszaken!

Waarom?

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Meldingen bij de NSG (2014-2016)

Buren	75 %
Wegverkeer	9 %
Horeca / evenementen	**8 %**
Bedrijven	5 %
Recreatie	2 %
Railverkeer	1 %
Luchtvaart	1 %

Wat willen we erin?

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Wel een norm?

Geen norm!

Een evenement is per definitie hinder/overlast!

Wat willen we erin?

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

- Consequenties van keuzes
- Duldbare hinder
- Spraakverstaanbaarheid
- Invloed van wind
- Communicatie
- Klachten en handhaving

Wat willen we erin?

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

- Duidelijk beoordelingskader
- Beoordeling van maatregelen
- Wat is acceptabel
- Gehoorbescherming
- Maatschappelijk draagvlak

Consequenties van keuzes

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Wat als de gemeente 70 dB(A) op gevel toestaat?

- Kun je dan nog binnen praten
- Kan de visite komen
- Lukt het volgen van het TV programma nog
- enz.

Consequenties van keuzes

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Moet het feest doorgaan tot in de kleine uurtjes?

- Kan ik de slaap wel vatten
- Helpt het sluiten van de ramen

Hinder

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Wat is duldbare hinder?

ISO

Spraakverstaanbaarheid

Parallel met bouwlawaai

Slaapverstoring

Hinder

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Hinderkwalificatietabel.

Overschrijding ref. niveau binnen in de woning	Overschrijding absolute waarde	Overlast
0 - 5 dB(A)		enige
5 - 10 dB(A)		veel
10 - 15 dB(A)		ernstige
15 - 20 dB(A)		zeer ernstige
> 20 dB(A)	50 dB(A)	onduldbare

Hinder

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

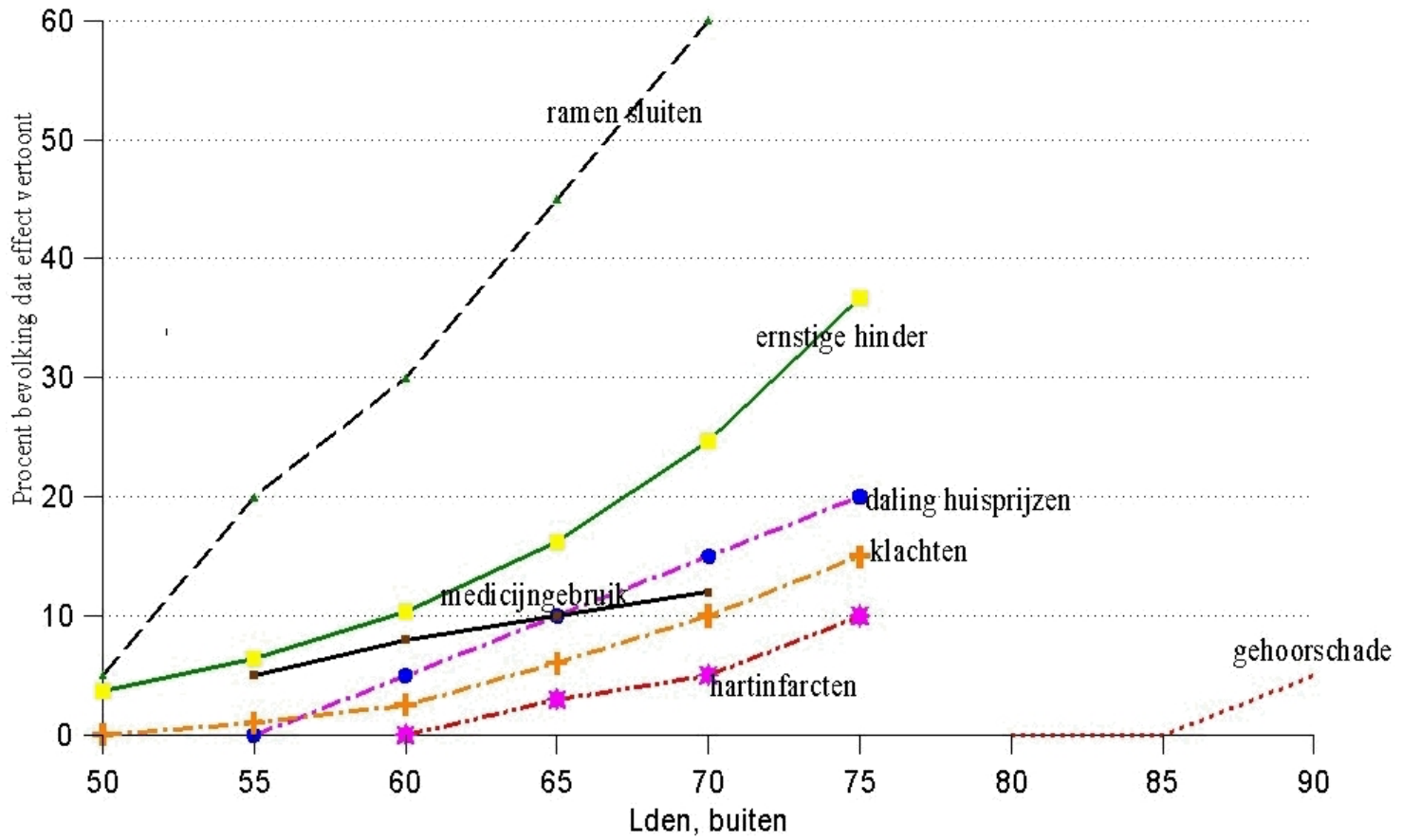

Hinder

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Spraakverstaanbaarheid

Communicatieverstoring bij 50 dB(A)

?? dB(C)

Hinder

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Slaapverstoring

Treedt op bij langdurige blootstelling

Wel effect van wakkerschrikken > 55 dB(A)

Gevel

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

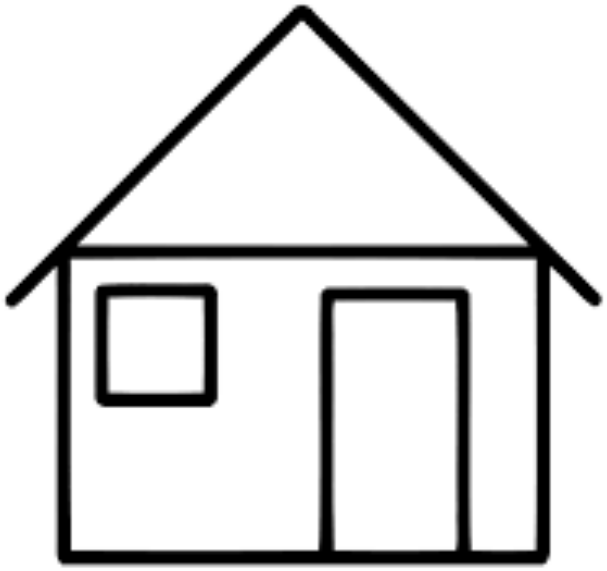

Gevel

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Gevelwering:
afhankelijk
van spectrum

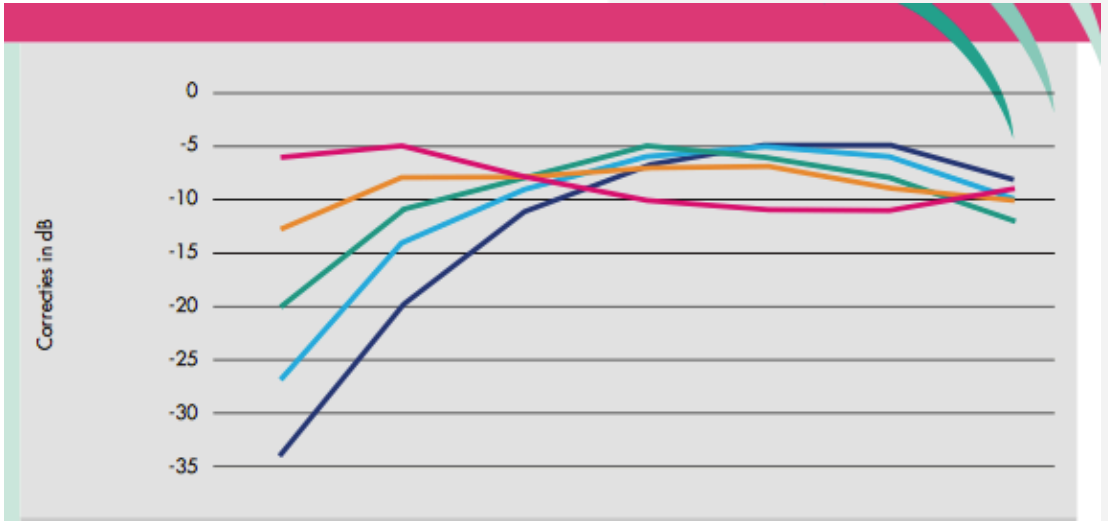

Octaafband [Hz]	63	125	250	500	1000	2000	4000
Achtergrond	-34	-20	-11	-7	-5	-5	-8
Pop	-27	-14	-9	-6	-5	-6	-10
Dance	-20	-11	-8	-5	-6	-8	-12
House	-13	-8	-8	-7	-7	-9	-10
Ultra bas	-6	-5	-8	-10	-11	-11	-9

Gevel

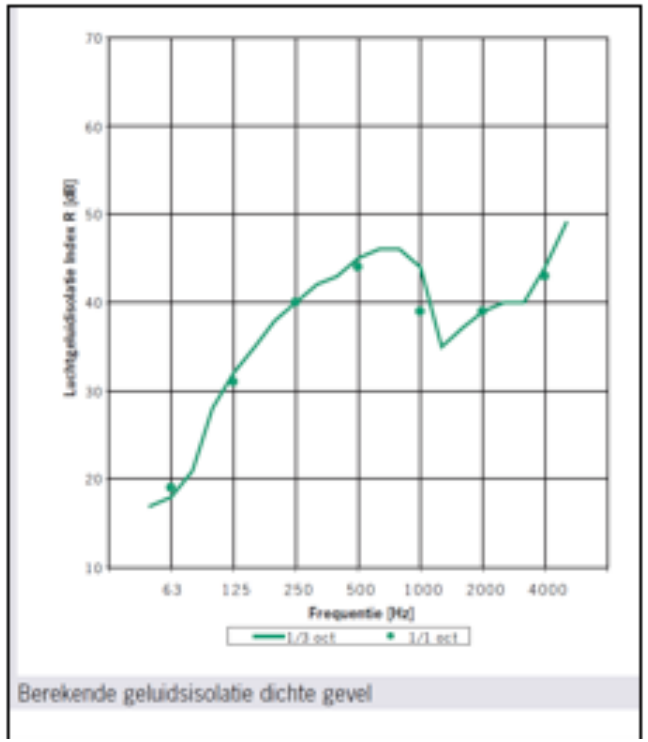

Berekende geluidsisolatie dichte gevel

Gevels houden meer de hogere tonen tegen dan lagere tonen (zie grafiek). Het muziekgeluidsniveau binnen in de woning wordt dus grotendeels veroorzaakt door de lagere tonen. De hinder is derhalve in de praktijk **nog groter!**

Beoordelingskader

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Wij stellen voor de HMRI te nemen als een basis met **uitzondering** van:

a. Er wordt **geen** muziekgeluidcorrectie toegepast;
b. Er wordt **geen** bedrijfsduurcorrectie toegepast;
c. Er mag **geen** meteocorrectie worden toegepast;
d. De meet- en beoordelingstijd bestaat uit aaneengeschakelde perioden van **3 minuten**, dit is een continu proces;
e. Er wordt altijd gemeten en gerekend met **meewind**;
f. De gestelde geluidsnormen worden op zeer korte afstand voor de gevel van de woning genormeerd;
g. Hiervoor wordt **geen** gevelcorrectie toegepast.

Meten / rekenen

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Hou rekening met de windrichting (meewindcondities)

- bij meest nabij gelegen woning

Dan gaat het altijd goed!

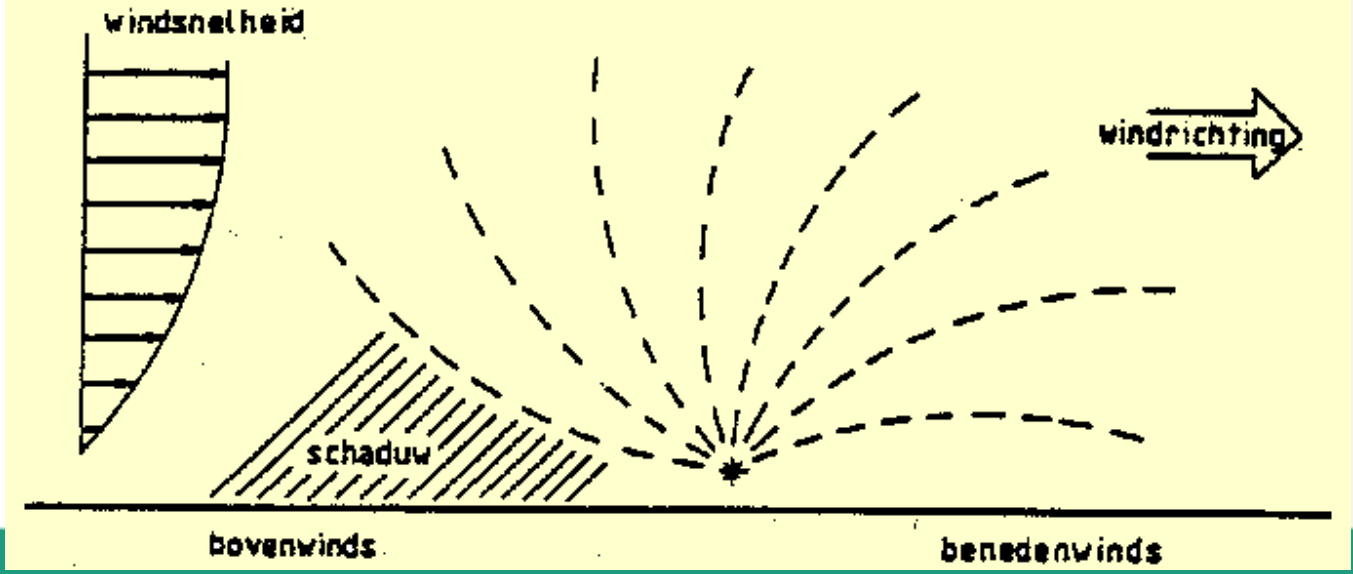

Wat doet de wind?

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

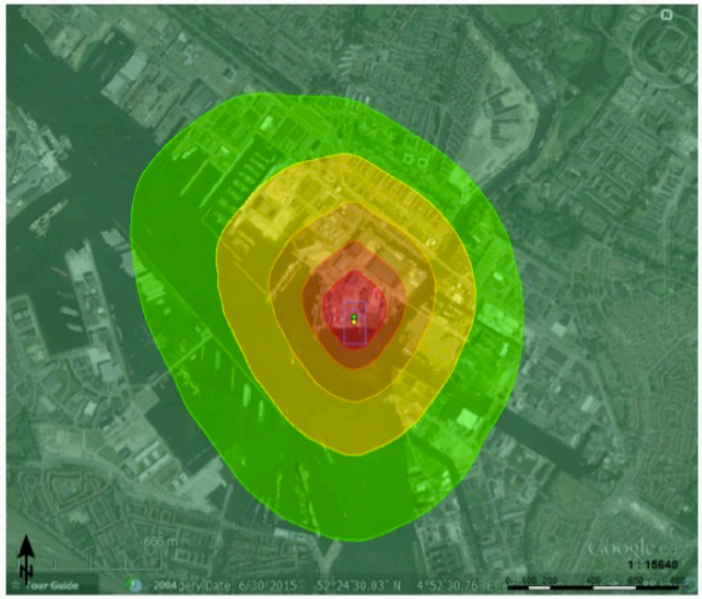

Vrije matige noordoosterwind, 3 Beaufort
(zonder afscherming / reflecties)

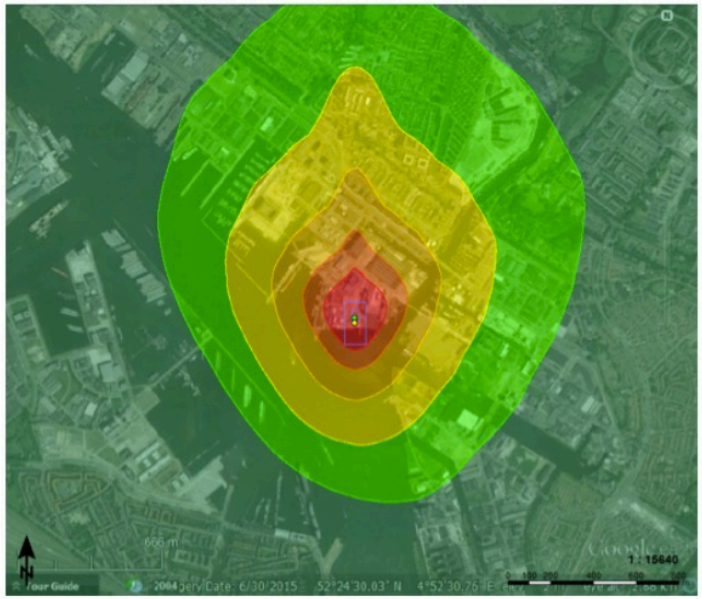

Vrije matige zuidwesterwind, 3 Beaufort
(zonder afscherming / reflecties)

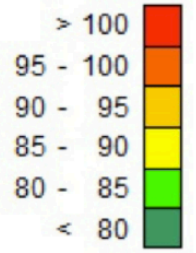

Legenda
[dB(C)]

Bron: het geluidBuro

Wat doet de wind?

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

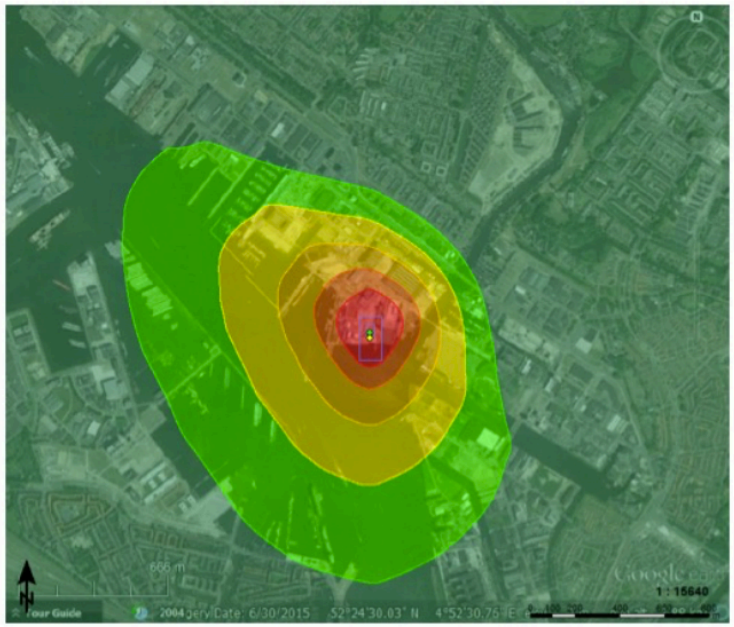

Harde noordoosterwind, 7 Beaufort
(zonder afscherming / reflecties)

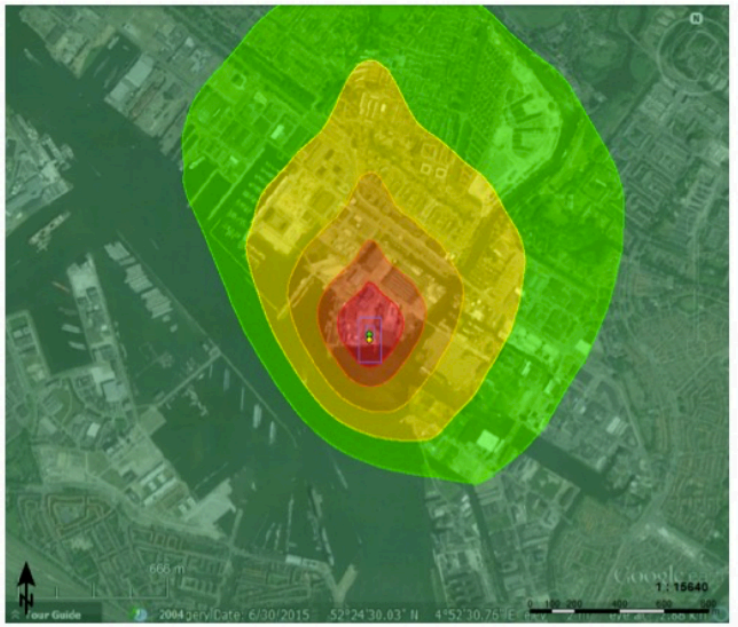

Harde zuidwesterwind, 7 Beaufort
(zonder afscherming / reflecties)

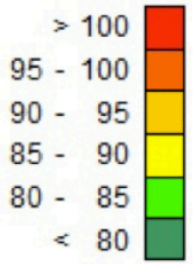

Legenda
[dB(C)]

Bron: het geluidBuro

Techniek

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Beste Beschikbare Technieken (BBT)

Luidsprekers, die aan de voorkant het geluid produceren
en naar de achterkant bijna niks!

Inzet van schermen!

Filteren bij 50 Hz en lager!

Jaarlijks vaststellen wat kan!

Techniek

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

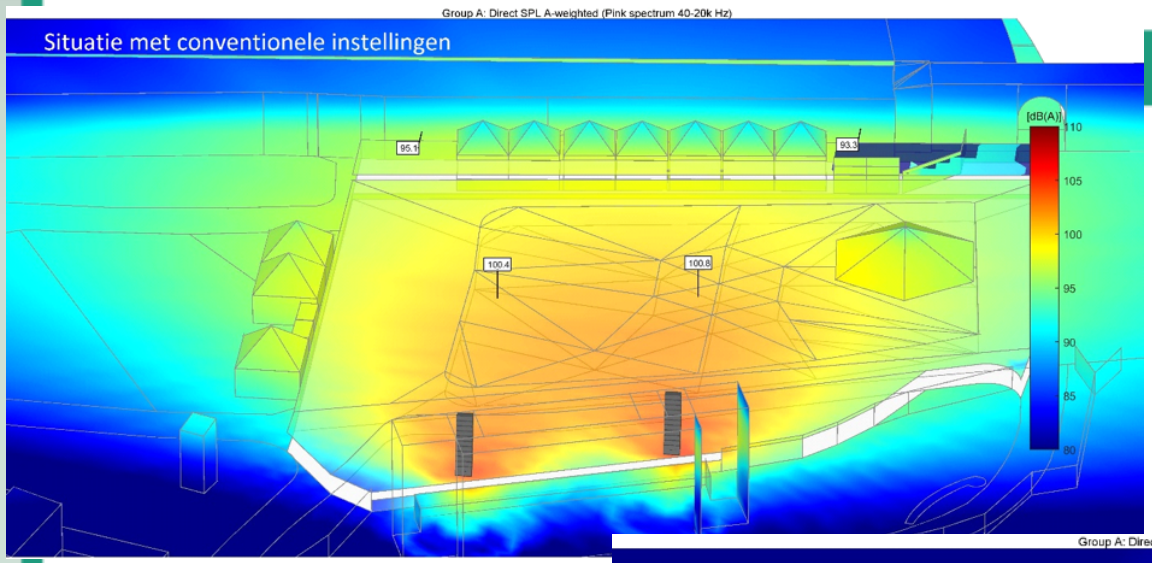

Werkt dit echt?

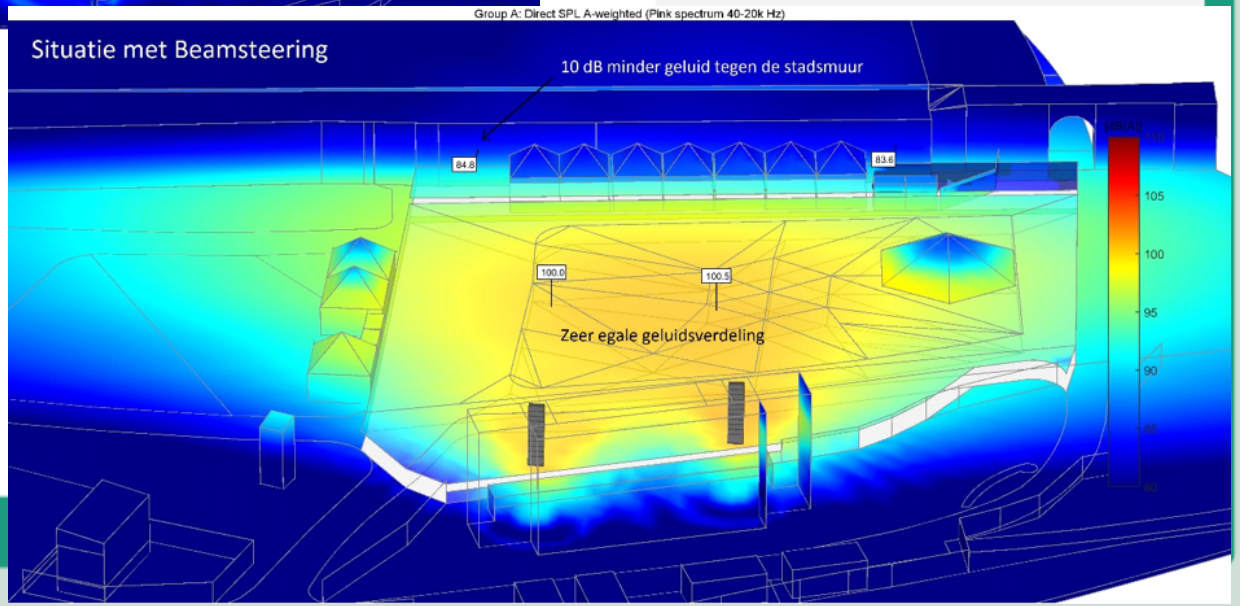

Bron: Story Sound

Lage tonen

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Geen geluid onder 50 Hz; de dreunende bassen worden vooral op grote afstand als zeer hinderlijk ervaren. Door deze bastonen weg te filteren neemt de hinder af! Dat soort lage frequenties veroorzaakt heel ergens anders hinder. Uit ervaring van bewoners die er uiteindelijk hinder van ervaren, worden zij door de gemeente niet eens als belanghebbende aangemerkt, omdat ze geen omwonende zijn.

Verschil dB(A) en dB(C) maximaal 10 dB ter hoogte van de regietoren / Front of House

Achtergrond	3 dB
Pop	6 dB
Dance	10 dB
House	14 dB
Ultra bas	20 dB

Locatieprofielen

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Locatie keuze en maatwerk

Bijvoorbeeld: Een 12 dagen regeling per locatie

- Kies een locatie waar geen of weinig hinder wordt verwacht
- Meer geluid waar weinig evenementen zijn
- Minder geluid bij veel evenementen

Mensen komen in opstand!! (ISO R 1996)

Systematiek gelijk aan Bouwlawaai?

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden als bedoeld in het eerste lid worden de in tabel 8.3 aangegeven dagwaarden en de daarbij behorende maximale blootstellingsduur niet overschreden.

Tabel 8.3

Dagwaarde	≤ 60 dB(A)	>60 dB(A)	>65 dB(A)	>70 dB(A)	>75 dB(A)	>80 dB(A)
Max. blootstelling	Onbeperkt	50 dgn	30 dgn	15 dgn	5 dgn	0 dgn

Het bevoegd gezag kan ontheffing verlenen van het eerste en tweede lid. Onverkort het gestelde in de ontheffing, wordt bij het uitvoeren van bouw- of sloopwerkzaamheden gebruik gemaakt van de best beschikbare stille technieken.

Geluidsbelasting	≤ 75 dB(C)	≤ 80 dB(C)	≤ 85 dB(C)
Aantal evenementen	6	4	2

Communicatie

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

- Bij aanvraag omgeving informeren

- Wees bereikbaar als gemeente / handhaver

- Eindtijd is eindtijd

Proces

Consultatie en gesprekken met

-Bewoners

-Overheden

-Branche

-Adviseurs

-GGD

-???

Proces: Bijeenkomsten > Concept > Eind concept > NSG-publicatie

Meedenken?

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Reactieformulier NSG-publicatie "Evenementen met luide muziek"

Op deze NSG-dag passeerden allerlei aspecten bij het organiseren van evenementen met luide muziek in de open lucht. Een belangrijk onderdeel is de beheersing van de ongetwijfeld optredende hinder voor de omgeving. In dat kader schetste de NSG de contouren van een nieuw uit te brengen NSG-publicatie.
Graag nodigen wij u uit daar een bijdrage aan te leveren.

Daarom hier in het kort wat wij zo in gedachte hebben.
Het wordt geen richtlijn maar eerder een soort handleiding waarbij in beeld wordt gebracht welke keuzes een (gemeentelijke) overheid kan doen om hinder te beheersen. Zo willen wij laten zien welke akoestische consequenties bepaalde keuzes hebben op de (woon)omgeving. Geluidscontouren onder diverse omstandigheden tonen wat omwonenden kunnen horen en ervaren. Een voorbeeld zou dan kunnen zijn wat de gevolgen zijn wanneer bij woningen een 80 dB(C) gevelwaarde optreedt. Met welke storende elementen kan een bewoner worden geconfronteerd? Buiten zal de muziek van het festival de akoestische sfeer overheersen. Niet iedereen zal dat vervelend vinden.
Als je naar binnen gaat en de ramen sluit wat dan? Je kan je niet onttrekken van het dreunende muziekritme.
Moet je de visite die avond afzeggen? Moet het feest tot in de kleine uurtjes doorgaan?
Hoe zit het met spraakverstaanbaarheid en slaapverstoring? Hoe vaak is een luidruchtig muziekfestival acceptabel? Wat doet de wind op plekken op grotere afstand van het festivalterrein?

Communicatie met de omwonenden ook als het om de planvorming gaat is van het grootste belang
Hoe handhaaf je de afspraken en geluidgrenzen? Wat doe je met klachten?

Leer van de ervaringen.

Allemaal zaken die aan de orde moeten komen.

Wilt u ook een bijdrage leveren? Stuur deze dan in via dit reactieformulier. Dat kunt u hieronder doen en deze inleveren bij het verlaten van deze bijeenkomst of via de mail op info@nsg.nl o.v.v. Reactie evenementen met luide muziek. Uw bijdrage kan tot en met 14 april a.s. worden ingezonden.

Bedankt voor uw bijdrage.

Met een vriendelijke groet,

Nederlandse Stichting Geluidshinder

Graag wil ik het volgende meegeven:

_____

_____

_____

_____

Bedankt voor de aandacht!

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

GELUID HANDLEIDING FESTIVALS

Einde aan overlast dreunende bas

Beeld van een muziekfestival bij de Wijthmenerplas in Zwolle. FOTO HENRI VANDERBEEK

Eko Huisman uit Zwolle verlaat een aantal keer per jaar zijn huis, vlakbij de Wijthmenerplas. De reden? Festivals en evenementen, waarbij urenlang harde basdreunen klinken. „De kopjes trilden er van. Het is niet uit te houden." Een handleiding van vrijwel alle betrokken partijen moet die overlast nu **definitief de kop indrukken**.

Arjen ten Cate

Elk jaar worden er in ons land tienduizenden evenementen gehouden. Een feest voor de bezoekers en sommige omwonenden. Maar andere 'buren' gruwelen van met name de harde bastonen, die tot diep in de woon- en slaapkamers binnendringen.

Eko Huisman is één van omwonenden die stress ervaart. „De muziek, het gedreun gaat urenlang door. Soms tot in de late uurtjes." Hij stapte samen met andere Zwollenaren naar de rechter. De gemeente paste de regels aan. „Daardoor trillen de kopjes nu niet meer uit de kast. Maar nog steeds kunnen wij er heel slecht tegen en pakken we een hotel, als het allemaal teveel wordt."

Dat wordt ook elders in het land zo ervaren. Theo van Gelder is in Leeuwarden een zelfde strijd aan het voeren. „Je voelt je er soms letterlijk ziek door. Allerlei aspecten spelen een rol: tot hoe laat gaat de muziek door? Hoe lang achter elkaar?"

Nu hebben voor het eerst alle partijen de handen ineengeslagen: gemeenten, organisatoren van evenementen, omwonenden en de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG). Zij werken samen aan een handleiding die alle vragen rondom geluid moet beantwoorden. „Dan weet je precies hoe groot de overlast is op welke plek", zegt Erik Roelofsen van de stichting.

Er wordt specifiek rekening gehouden met de harde bastonen, want vooral die zorgen voor overlast. „Soms zelfs op kilometers afstand." Het verbaast Roelofsen dat de bas zo hard staat. „Eigenlijk is het raar dat we op evenementen oordoppen uitdelen. Dat geeft wel aan dat het te hard gaat."

De handleiding, die naar alle Nederlandse gemeenten wordt gestuurd, bevat geen keiharde norm. Desondanks denkt de NSG dat iedereen met die handleiding gaat werken. „De evenementenbranche werkt er zelf aan mee, net zoals gemeenten. Waarom zou je je eigen ideeën dan niet volgen?"

Voor het eerst hebben alle partijen de handen ineengeslagen

De handleiding gaat ook in op de vraag hoe er met omwonenden gecommuniceerd moet worden. Iets wat nu nog wel eens fout gaat, zo blijkt uit de hausse aan klachten die NSG binnenkrijgt.

Hoopvol

Willem Westerman van de Vereniging van Evenementenmakers, waarbij zo'n beetje alle grote organisatoren aangesloten zijn, zit ook aan tafel en is hoopvol gestemd. „We willen hier met elkaar uitkomen. Natuurlijk staan wij er anders in dan bewoners. Wij zien bijvoorbeeld dat veel bezoekers houden van harde basgeluiden. Die willen de muziek voelen. Maar aan ruzies hebben we niets, daarom moet er één handleiding komen."